

[Statsministeren.]

væsentlige koncentrerer sig om at opnå en sådan tilnærmelse af standpunkterne, eventuelt blot på begrænsede områder, at forudsætningerne for et topmødes istandbringelse kan betragtes som værende til stede.

Fra dansk side ser vi gerne et sådant møde ud fra vor principielle holdning, at de internationale konflikter bør løses ad forhandlingens vej og kun kan løses ved, at man tålmodigt bliver ved med igen og igen at forsøge denne vej. Vi ved, at selv om et topmøde bliver istandbragt, giver det os ingen ret til optimisme i henseende til mulighederne for væsentlige fremskridt henimod en løsning af de europæiske problemer i øjeblikket. Vi ved, at der er en lang vej at gå og mange vanskeligheder at overvinde. Den danske tanke om etablering af en permanent kommission med tysk deltagelse er her en mulighed for at holde forhandlingerne i gang og kunne måske frembyde visse garantier mod fremtidige kriser. Forslaget om etablering af en ren tysk kommission til forberedelse af Tysklands genforening — et forslag, der indgår i den vestlige fredspan — er i sig selv godt og ønskeligt, men en permanent kommission omfattende de 4 stormagter synes at være et nødvendigt supplement, dels fordi der i øjeblikket er ringe chancer for, at østtyskerne og vesttyskerne skulle kunne nå til enighed om nogen konstruktiv plan, dels fordi det er nødvendigt sideløbende med det tyske spørgsmål også at arbejde med de europæiske sikkerhedsproblemer.

Man har i dag strejft de samme anliggender som ved tidligere tilsvarende debatter, problemet om det såkaldte disengagementsspørgsmål og de planer, der fra forskellig side er fremsat til dets løsning. Det er ingen hemmelighed, at regeringen ser med sympati på tanken om en vis militærpolitisk afspænding i Europa, men vi har samtidig advaret imod, at man hager sig fast i en bestemt plan og glemmer spørgsmålets intime sammenhæng både med de politiske problemer i Europa og med vor egen militære sikkerhed. Det kan i øjeblikket ingen hensigt have at gå i detaljer på dette punkt. Vi må i den foreliggende situation sætte vor lid til, at fornuften må kunne bygge bro over de betydelige modsætninger, der er til stede. Selv om jeg

udmærket godt ved, at der er divergenser også i denne sal i udenrigspolitiske spørgsmål, føler jeg mig overtydet om, at samtlige partier vil være enige med mig i at ønske, at de internationale forhandlinger, der føres, må kunne føre til reelle saglige og faktiske løsninger, og være enig med mig, når jeg siger, at vi ønsker disse forhandlinger et godt og et forstandigt forløb.

Jeg vender mig dernæst til spørgsmålet om markedsplanerne. Flere af de ærede ordførere har i deres indlæg henvist til disse forhandlinger og til de drøftelser om mulighederne for at danne et lille frihandelsområde mellem syv lande uden for fællesmarkedet, som i øjeblikket foregår i Stockholm mellem embedsmænd fra de syv lande. Det må derfor være hensigtsmæssigt at redegøre ganske kort for udviklingen i de sidste måneder og for de forhandlinger, hvori Danmark har deltaget.

Det vil være bekendt, at de seks landes ministerråd efter sammenbruddet af forhandlingerne om frihandelsområdet anmodede den europæiske kommission under forsæde af professor Hallstein om at fremkomme med nye forslag til en ordning af forholdet mellem de seks lande og de øvrige medlemmer af OEEC. En rapport, som blev udarbejdet og senere offentliggjort, var imidlertid set fra et dansk og fra et europæisk synspunkt en skuffelse, fordi den ikke gav anvisning på en løsning, der inden for en overskuelig fremtid ville fjerne den forskelsbehandling, som de seks lande på en række områder udsætter deres vesteuropæiske handelspartnere for. Sideløbende med disse drøftelser har der som bekendt fundet en række meningsudvekslinger sted mellem de såkaldt ydre syv lande: Danmark, Norge, Sverige, Storbritannien, Portugal, Schweiz og Østrig, om muligheden for dannelsen af et frihandelsområde mellem disse lande. Jeg tror, man kan sige, at der særlig fra svensk, norsk og britisk side er udfoldet megen aktivitet med dette formål for øje. Vi har fra dansk side overvejet, om vi havde mulighed for at yde et særligt bidrag til at få forhandlingerne mellem de 17 lande i gang igen. Den højtærede udenrigsminister har ved flere lejligheder været i kontakt med sin belgiske kollega og fundet, at man fra belgisk side som i øvrigt fra alle tre Beneluxlande deler vore bekymringer med